

Abonamente:

Pe un an . 750 Lei
Pe 6 luni . 500 Lei
Pe 3 luni . 300 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
15. Tipografia „Aradul”
422

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația știrilor
și în toate agențiile de
300 publicitate. 200

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Colonizarea aromânilor

Arad, 22 Iulie.

Aromânii nu sunt, precum vor să creadă unii, o invenție a diplomației românești. Ei au fost descoperiți de multă vreme. S'au descoperit ei însuși prin cerbicia sufletului românesc, prin fanatismul deasă pe care-l posedă într-o măsură care întrece cu mult pe românii din orice altă parte, prin energia vitală de care au dat dovadă întotdeauna, prin însușirile lor deosebite de oameni harnici, inventivi, economici și, mai presus de toate, păștrători ai datinelor și credinței strămoșești. Dimitrie Bolintineanu, marele poet național care a prevăzut viitorul de aur al țării noastre, a avut deosebite de dăruite dragoste pentru românul dăla Pind¹ a cărui soartă tristă l'a mișcat înadesebi. După o recentă teorie cu un verosimil temei istoric, ținuturile locuite azi de românii macedoneni ar fi adevăratul egipt al românismului, ale cărui înțelepturi trebuiesc puse cu mult înainte de sosirea legionarilor lui Traian în Dacia. Sunt, cu alte cuvinte, frații noștri mai mari, cărora se cuvine toată grija și sollicitudinile fraților mai fericiți ca ei.

Sunt lucruri care, până în cele din urmă, trebuiesc arătate în lumina soarelui adevărat. De când țara românească a început să facă o politică externă care era numai a intereselor românești, românii din Macedonia au servit întotdeauna, în tratativele și transacțiile diplomatice drept bițec de compensație. Oricât ar fi fost de irealizabilă năzuința de a se erobi și de a deslinda un contact direct cu ei, oricât de pețeluită de un destin îngrat ar fi fost soarta lor, nu era permis ca sângele — neori vărsat de asupritori — al acestor vrednici fii ai neamului să se precupețită în combinații diplomatice de culise. Nu vom să desopăm aci trecutul și faptele unor meci politici defuncti. Grija noastră de român este să nu mai venim repetându-ne greșelile de altădată.

Nu e nevoie să amintim aci că eace ne leagă de frații noștri aromâni nu este numai imperativul de altă morală al conștiinței de rasă însușite interesele neamului nostru viitor. Din rândurile românilor macedoneni au ieșit oameni cari au stat, pe toate tărâmurile, expansiunii sufletului românesc. Oameni politici, cărturari, oameni de știință, diplomați, comercianți, agricultori, iști, din toate aceste categorii românii macedoneni au dăruit României libere exemplare rare de patriotism, capacitate sau talent. Ardealul și-a avut odinioară drept expozit al politicii naționale românești marele Andreiu Șaguna, român macedonean. Dar acolo unde frații noștri din văile Pindului și-au doborât rările lor calități și neînfrângăfanatism românesc a fost în pul războiului de întregire națională. O mână de oameni, oriuri din Macedonia, au servit drept ulye înaintate ale campaniei de propagandă națională în provinciile românești și necondiționată România. Cine cunoaște mai înropoape istoria ocupării Basarabiei venimintele petrecute în acea proepână la declarația de unire a ului Țării ajunge la constatarea accesul propagandei pentru unire atorește în mare parte acțiunii

intense, stăruitoare și de o irezistibilă putere a unui grup de macedoneni. Istoria unirii Basarabiei va înregistra la locul de cinste aceste nobile sfertări ai unor copii înstreinați ai neamului care avea să se întregreasă în cuprinsul hotarelor etnice.

O stea apăruse acum câțiva ani pe orizontul românismului din Macedonia: crearea regatului albanez în 1912 sub tutela și protecția României. Era, în această acțiune politică a Statului român, intenținea vădită de a emancipa, cu ajutorul poporului amic albanez, elementul românesc din Macedonia. Soarta n'a voit ca această înjghebare politică întemeiată ca să evalueze spre alctuirea unui stat albano-român să dureze. Odată cu izbucnirea războiului mondial s'au prăbușit toate speranțele de desrobire a populației românești din Macedonia. Albania de azi nu este cea de ieri, iar populația românească a căzut în mare parte în lotul teritoriilor grecești și sârbești. Traul ei de acolo se cunoaște. În ciuda obligațiilor pe cari le naște lupta împreună pentru o cauză comună, grecii mai ales întrebuntesc împotriva populației românești toate mijloacele ca s'o desnaționalizeze, s'o sârbească și s'o exaspereze. Nu cunoaștem acțiunea diplomatică de cabinet a ministerului nostru de externe în această chestiune, dar rezultatele se văd. Fie că o asemenea acțiune nu există, fie că n'are nici un efect, românii din Macedonia grecească continuă a fi obiectul celei mai crude prigoane din partea stăpânilorilor.

Situația a ajuns astfel, încât s'a pus chestiunea imigrării în masă a populației românești, idee care nici când, în timurile barbare stăpânirii turcești, n'a încolțit în capul cuiva. Dacă ar fi să credem informațiile unor ziare, guvernul român ar fi acceptat planul unei colonizări a Dobrogei cu românii macedoneni. Nu credem ca faptul să fie adevărat. A desrădăcina cea mai veche populație din Macedonia ar fi un act lipsit de sens și de simț politic. Pentru România este absolut necesar să aibă un picior în Balcani. Nu este mai puțin adevărat că știrea a avut darul să readucă la ordinea zilei chestiunea românilor din Macedonia și să îndrepte spre ei atenținea și preocupările guvernului în sensul unei acțiuni pozitive de sprinjire a elementului românesc în țările balcanice.

Delimitarea județelor

Miercuri 29 Iulie va avea loc o ședință a comisiei de aplicare a reformei administrative în care se vor redacta definitiv delimitările județelor.

Ședința va fi prezidată de d. Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului.

Un nou sistem de propagandă bolșevică la Nistru

De câteva zile se observă pe malul rusesc al Nistrului oarecare activitate și o intensificare a propagandei. Intre altele, în diferite puncte pe Nistru, cete decate 15—30 indivizi deși pe pământul sovietic populația se află într-o stare din cele mai mizerabile, fac petreceri sgomotoase. Ei cred că așată populația noastră dacă-i arată pâine albă și sticle de vin — ceea ce ar dovedi că în Rusia Sovietică s'a coborât „raiul” pe pământ. Sătenii noștri basarabeni au cunoscut în deajuns și prea bine regimul paradizului bolșevic, pentruca asemenea manifestări să mai poată prinde.

Un experiment comunist în antichitate

Arad, 22 Iulie.

Un experiment comunist a fost făcut înainte cu zece sau douăsprezece veacuri în China printr'un decret imperial. Împăratul de atunci al Chinei fiind informat că un soldat de Lenin umbra prin țară predicând teorii comuniste, spunând că într'o țară a adevăratei ordini nu trebuie să mai existe săraci, că toți oamenii trebuie să lucreze în comun și să se bucure deopotrivă de fructul muncii lor etc. etc... îl chemă la sine pe reformator, și după ce l'a concediat pe primul ministru, îi dădu predicătorului pline puteri.

La început lucrurile mergeau foarte bine. Bunii cetățeni, în special aceia cari nu aveau nimic și care erau siliți să-și câștige pâinea muncind, înăltau inimuri de slavă generosității suveranului iluminat. După o vreme însă, repartizarea alimentelor a început să dea loc la violente conflicte. Recolta era din ce în ce mai săracă. În multe ținuturi oamenii muriau de foame. În timp ce conducătorilor, oricât ar fi încercat să ascundă faptele, le mergea extraordinar de bine.

Nemulțumirea creșcu uriașe încă chiar și vicleșul împăratului era amenințată de revoltele cari erau la ordinele zilei.

Cu toate acestea împăratul nu și pierduse încrederea în marele reformator, care punea vina tuturor nenorocirilor pe ploaie, pe lipsa de apă, pe inființa nefastă a două eclipse urmate una după alta la scurt interval.

Împăratul și ministrul au încercat să se impună prin micile forțe militare ce le-au mai rămas credincioase, dar la urma urmei au trebuit să capituleze. În cele din urmă vechiul ministru a fost chemat din nou să-și ocupe șeja în fruntea statului.

Poate și în epoca noastră, mulți și dintre cei ce-au predicat comunismul, se gândesc cu durere la rătăcirile lor de odăta.

Bolșevismul rusesc prin crimele lui face astăzi cea mai grozavă propagandă împotriva comunismului, care s'a dovedit de altădată — în cursul veacurilor — irealizabil.

Sănătatea M. S. Regelui

Știrile cele mai recente anunță dela Bagnolles că M. S. Regele continuă cura în cea mai perfectă sănătate și bună dispoziție.

Suveranul se va înapoia în țară la sfârșitul lunii August, înmând să asiste la unele solemnități din noule provincii.

Când va pleca d. ministru al finanțelor

D. l. Vintila Brătianu a plecat azi din București la Mibesti iar Duminec va pleca în țară spre a se duce la Saint Maurice.

După ce va rămâne trei zile în această localitate se va duce direct la Koyat, făcând să merge la Paris, cum au anunțat unele ziare.

Noțiuni asupra Radiotelefoniei

— Descoperirea telegrafiei fără fir. —

Arad, 22 Iulie.

Din experimentele lui Herz descrie în numeroase trecute am văzut, că în teorie se născuse deja ideea telegrafiei fără fir. Teoria însă nu a satisfăcut lumea sătoasă de senzații, și pentru aceasta s'au pus pe muncă mai mulți, pentru a complecta, perfecționa și a putea pune în aplicație teoria de mai sus.

Primul pas spre realizarea teoriei, a fost cel făcut de fizicianul francez Brany. În anul 1891 Brany a construit un aparat producător de unde, mult mai perfect și sensibil, ca oscilatorul lui Herz.

Brany a luat un tub de sticlă și l'a umplut cu bucățele mici de fier. Acest tub la intercalat într'un circuit electric. Dând drumul curentului, a observat, că curentul electric nu trecea prin părțilele de fier din tub, cu toate că fierul e bun conductor al electricității.

Dacă însă aceste mici părțilele erau atinse de uade electrice, la moment deveneau bune conductoare și acționau o sonerie, ce se găsea intercalată pe circuitul lor. Aceasta sonerie funcționa în permanență, atât timp cât părțilele mici de fier erau sub efectul undelor electrice. Interperarea funcționării soneriei o făcea un mic circuit acționat în mod automat (ca sojeria electri), care bătând în perelele de sticlă a tubului, făcea ca părțilele să se deplaseze unele de altele, făcând astfel intreruperea funcționării soneriei. La sosirea noilor unde, soneria iarăși acționa. L'ade a numit acest aparat primitiv kohelor (dela cuvântul cohesiune — a se ține la oaltă). Acest kohelor a fost primul detector, care a fost mult mai sensibil ca rezonatorul lui Herz, putându se recepționa cu el uade electrice transmise dela distanțe de mai multe sute metri, cari cu rezonatorul nici nu mai puteau fi prinse.

Undele electrice lui Herz și kohorul lui Brady au pus lumea în umire, iar pe cei ce se ocupau cu științele fizice și electro-technice, pe gânduri. Toată lumea se ocupa numai cu aceste două descoperiri.

În anul 1894 profesorul rus Popoff și-a făcut următoarea presupunere: dacă kohorul lui Brany e în stare a simți descărcările electrice artificiale ale lui Herz, atunci trebuie ca să fie sensibil și față de descărcările atmosferice, cari sunt mult mai puternice. Pentru a se convinge de aceasta teorie, a pus kohorul în legătură cu un paratulger. A izolat foarte bine conducta paratulgerului, în care a intercalat kohorul, lăsând ca celalalt capăt al conductei să mergea în pământ. Kohorul astfel instalat — înprună cu un aparat electro-magnetic acționat de o baterie — se redă un post de recepție de astăzi, natural însă, că în mod foarte primitiv. Conducta acționată a paratulgerului a fost prima antenă, kohoro-

ral, detector și precum am văzut, avea deja și priza la pământ, piesele postului de astăzi. Aparatul a funcționat admirabil și s'emaala apropierea viitorului înainte cu câteva ore.

Totul ce era necesar telegrafiei fără fir exista deja, trebuia încă numai un creier savant, care să compună aceasta minunată operă a științei. Așa trecură doi ani și în persoana lui Marconi a sosit cel de mult așteptat. Cei cari erau în posesiunea invențiilor de mai sus, însă nu s'au putut folosi de ele ziceau, că Marconi a avut ghinion. A realiza însă ideea norocoasă n'a fost o problemă prea ușoară. Că totuși a putut fi realizată se mulțumește numai abilității și sfertărilor neobositoare ale lui Marconi. La dezvoltarea ei până la stadiul de astăzi au contribuit foarte mulți, dar descoperirea și perfecționarea telegrafiei fără fir este indiscutabil meritul lui Marconi.

Nu ne putem ocupa cu toate încercările oboșitoare ale lui Marconi, vom descrie însă pe scurt primul său aparat cu care a reușit să transmită și să recepționeze fără fir, la distanță de 10 kilometri.

Ca post de transmitere Marconi s'a folosit de oscilatorul (producător de unde) lui Herz intercalând însă în circuitul primar al bobinei un manipulator telegrafic, de care putem vedea în orice birou telegrafic. Din cei doi poli ai oscilatorului, unul l'a legat direct la pământ, al doilea printr'o sârmă izolată de izmetri, la antenă, care era înținsa între doi stâlpi înalți.

La postul de recepție, a legat un aparat Morse cu kohorul și cu antena. În afară de aceasta koh:orul a mai fost legat și la pământ și la antenă.

Dacă la postul de transmitere apăseau pe manipulator în oscilator se produceau scăteci, cari la rândul lor produceau uade electrice trecute în antenă care le radia în toate direcțiile. La sosirea acestor unde în antena postului de recepție au fost conduse la kohor și prin intercalarea unei baterii locale — aparatul telegrafic Morse imprimă punct sau linie — dupăcum era apăsat manipulatorul, timp mai scurt, sau mai lung, la postal de transmitere. Ciozănași kohorului, de câte ori apăseau pe manipulatorul postului de transmitere, de stătea ori sista cohesiunea bucățelelor de fier din el — fiindcă în caz contrar aparatul Morse după primirea primei unde, ar fi imprimat numai o singură linie și nu litere compuse din linii și puncte.

La aparatul lui Marconi s'au găsit toate piesele componente ale telegrafului de azi. E drept însă, că piesele aparatelor de azi sunt altele (lucrate în fabrici speciale de aparate telegrafice), însă toate îndeplinesc aceleași misiuni și funcțiuni ce îndeplineau

FOILETON

Bobotează în Galileea

Bătăi și certuri turburau Galileea. Dușmanii zbucniseră, cu prielul unei procețiuni, între Musulmanii și Atoniții, cari populauză povârnișul Libanului.

De aici faptele de răzbuire trecută în câmpia rodnică a Saronului, apoi începură să neliniștescă Damascul și grădinile lui, după care prinseră a pustii țărâmurile panyice ale lacului Ghenezret. În orașul de sălbatic al Napluzei, Meshometanii omorâră cu pietre un preot și-și urlau fanatismul în amenințări de măcel sub ferestrele barcagate ale creștinilor.

Pastorul Ieronim locuia, împreună cu familia lui, prin împrejurimile Napluzei; o casă singuratică în mijlocul unei livezi de măslini și smochini. Nu voise să primească straja cei propusese consulul francez și, cu toată fura Musulmanilor, se ducea în fiiece zi singur, în oraș, să predice multimei, asmuțită contra creștinilor, „împărăția viitoare”.

„În redințându se în paza Celui veșnic, nu se temea de oameni. Cu toate acestea, în ziua de 6 Ianuarie ascultase de rugămintele soției lui și luase cu dânsul pe negrul Karim, un fost sclav fugit din închisoare. Primit, împreună cu copiii săi în casa pastorului și convertit de dânsul la creștinism, credința lui părea neîntărnătată.

Și în timp ce în Napluză răzvrătită misionarul potolia pe Arabi — popor lutunos, îndrăgît de legende și basme luninoase — prin poveștea cu magii, călăuziți de o stea, harnica și evlavioasă lui soție învăța pe copiii dăuoasa pastorală a Nasterii Domnului, ale cărei persoane trebuiau să le joace în acea seară, la întoarcerea tatălui lor.

Chirciți la picioarele mamei lor, Melchior și Gaspar, foarte mândri în veșmintele lor de magi, ale căror nume le purtau, recitau naivele răspuneri ale versetelor din Evgahelie; iar cei doi copii de negru, fii ai lui Karim, travestiți în prinți de Idumea, se străduiau să repete un text, pe care nu-l înțelegeau și și strămbu gura de nerăbdare, în timp ce rotogolau în orbite niște ochi mari, albi.

Cocoțată pe genușii mamei sale, cu ochii ridicați în cer, Asma Mesir — Steaua Mesiei — cânta cu vocea ei subțirică:

O stea prea minunată
Pe cer azi s'a ivit.

Era singura strofă, pe care cu mintea ei de patru ani, putuse s'o învețe, fiindcă strofa asta proslăvia Steaua, nașa ei, al cărei surăz îl păstrase în ochii ei albaştri, nevinoși. C'o coroană înaltă, din hârtie aurită, pe părul ei înalt, Asma Mesir

strălăcea întocmai ca o stea, pe care trebuia s'o închină în stănta comedie și al cărei nume îl purta.

Mama și copiii cântau în cor; și departe, peste livada de măslini, departe, peste frunzișul argintat al copacilor piper-niși, departe, în scânteierea soarelui, zăc-erita cântare răspundea vestei cea bună:

O stea prea minunată
Pe cer azi s'a ivit.

Pastorul însă nu se mai întorcea.

Noaptea se lăsa, stingând încetul cu încetul cea din urmă licărire și contururile lucrurilor. Tristețea se coborâ în inimă, dupăcum umbra se coborâ asupra pământului.

Melchior și Gaspar se înleasă cu frică în mama lor. Nimeni n'umă cânta.

În tăcerea, ce domnește, se aude urletul șacalilor, cari se târăsc priate morminte și fosnetul unei crenguțe de smochin, ale cărui frunze, crestate ca degetele unei mâni, se freacă de grățiile ferestrei și tremură de jale.

Intunericul crește și odată cu dânsul, neliniștea. Nu se mai deslușește în umbră decât înșelătoarea strălucire a veșmintelor celor doi magi și dinții albi, cari parcă vor să muște, a negrilor.

— Așa dar tata nu se mai întoarce?... — Poate, vre-o nenorocire?... — „Măcelul”, se găndește nenorocita mamă, dar nu îndrăznește să vorbiască. Gaspar, care ghicește teama ce frământă pe mama lui, o asigură:

Arhitect diplomat T. CIOBAN

constituie edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1341)

Biroul: Strada Românilor Nr. 7.

Vizitați! Vizitați!

Croitoria și postavaria finierii elegante

N. ARITON, Str. Bucur Nr. 14.

Confectioneaza cu multa eleganta costume civile, militare, precum și taioruri pentru dame, croiala ireproșabilă posedând în permanență stoffe engleze și franceze cu prețuri ce desfid orice concurență. (1447)

! ! Incercați spre a vă convinge ! !

Composesoratul de pădure Bărzava

Publicațiune de licitație.

Composesoratul de pădure a comunei Bărzava cedează în arândă vânatul pe întreg teritoriul de o suprafață de 1271 jug. cat de pădure pe timp de 6 ani

Condițiile contractului se vor ceti înainte de licitație

Licitatiia va fi în localul Primăriei din loc în ziua de 20 August 1925 la orele 9 a. m. (1478)

Bărzava, la 21 Iulie 1925
GH. BALTEAN,
notar composesoratului.

Nr. G. 3691/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad No. de mai sus, 1 mașină de cusut și 1 șifonier prețuite în suma de Lei 3600, cuprinse în favorul lui Dr. Sever Ispravnic contra urmăritului pentru suma de Lei 338 capital, interese de 5% dela 14 Iulie 1923, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Bucur No. 18, în ziua de 3 August 1925 la orele 5 d. m., — conform art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1487)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Nr. G. 3688-1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, 14 cămași bărbătești și 1 costum negru, prețuite în suma de Lei 4200, cuprinse în favorul lui Dr. At. Brădean contra urmăritului pentru suma de Lei 570 capital, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Elena No. 29, în ziua de 1 August 1925 la orele 6 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1485)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. jud.: GH. CIUPULIGA.

No. G. 2689/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad, Nr. de mai sus, haine, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 2275, cuprinse în favorul lui Dr. Sever Ispravnic contra urmăritului pentru suma de Lei 260 capital interese de 5% dela 1 Martie 1917 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Micalaca Nouă Strada II-a No. 9 în ziua de 31 Iulie 1925 la orele 1 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107-108 din anul 1881, al legii execuționale. (1484)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Răspândiți Tribuna Nouă!

EMERICH KOLOZSVARI pantofar în Arad, Str. Bucur (f. Eötvös-u.) No. 7, pregătește ghete bărbătești, femești și pentru băieți, conform modelului celei mai moderne, din material de prima calitate și durabil pe prețuri moderate. Serviciu punctual. Reparații se primesc. (1388)

Iosif Fick vâpsitor și curățătorie chimică în Arad, Strada Crișan No. 9. Primește pentru vâpsit și curățit orice fel de obiecte care cad în acest soi a industriei. Lucrările se execută punctual și delicat. Domni funcționari și elevi primesc un rabat de 10%. (1349)

Prăvălie de mobile
Mobile pe prețuri moderate, sau pe rate avansate se capata la **CAROL GARAI** Arad, lângă cinema Ursula, Str. Gh. Lazăr 5. (1742)

Nr. G. 3695-1925.

Publicațiune de licitație

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 8800, cuprinse în favorul lui Dr. Sever Ispravnic contra urmăritului pentru suma de Lei 2940 capital și interese de 5% dela 1 Ianuarie 1921, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Rusu Șirianu No. 15, în ziua de 1 August 1925 la orele 5 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1486)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Nr. G. 3689/1925.

Publicațiune de licitație

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad No. de mai sus mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 5550, cuprinse în favorul lui Frații Dollinger contra urmăritului pentru suma de lei 3000 capital, interese de 5% dela 29 Noembrie 1922, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Strada Eminescu No. 12, în ziua de 3 August 1925 la orele 3 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1488)

Arad, la 8. Iulie 1925.
Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

Nr. G. 3017/1923.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 18503, cuprinse în favorul lui Dr. Sever Ispravnic contra urmăritului pentru suma de Lei 1782 capital, interese de 5% dela 26 Noembrie 1920 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Meșianu No. 10, în ziua de 3 August 1925 la orele 2 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1489)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

Nr. G. 4777/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decisiunii judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 3300, cuprinse în favorul lui Bene Stefan contra urmăritului pentru suma de Lei 234 capital, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Piața Luptei No. 8, în ziua de 28 Iulie 1925 la orele 6 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1483)

Arad, la 8 Iulie 1925.
Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

MINISTERUL JUSTIȚIEI Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia care ar voi să facă vreo întâmplare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,
Subsemnatul Adolf Kaufmann, de profesie rentier, domiciliat în Arad, născut în anul 1858, în comuna Secușigiu (jud. Arad, România), fiind de naționalitate ungară, și voind a deveni cetățean român, cu onoare vă rog să binevoiți a dispune facerea formelor legale pe baza alăturatelor acte pentru împământinirea mea scutindu-mă de stagiul pe baza §-ul 50 al legii de naturalizare fiindcă sunt născut din părinți domiciliați în teritoriul de prezent alipit la România. (1480)

Cu deosebită stimă,
ADOLF KAUFMANN.

și piesele colecționate personal de Marconi.

În timp de 29 ani telegrafia fără fir a progresat foarte mult. Astăzi o găsim pe aproape fiecarei vase și nu există țară unde nu s'ar găsi asemenea instalațiuni. Astăzi e atât de necesară civilizației, ca și celelalte invenții ingenioase ale tehnicii moderne.

Ne'am ocupat aci amănunțit de telegrafia fără fir, deoarece din ia a luat naștere telefonă fără fir.

Radiotelefonie

După punerea în aplicație a telegrafiei fără fir, foarte mulți s'au gândit, că cu aceasta s'ar rezolvat și problema telefoniei fără fir. Și de ce nu s'ar fi gândit la aceasta? Cea mai grea parte a problemei, transmiterea energiei electrice prin văzduh, fără vre'o legătură metalică, a fost realizată. În locul manipulatorului telegrafic Morse, trebuia pus un microfon, iar în locul aparatului de imprimat un receptor și era gata telefonul fără fir. Au și probat lucrul acesta câțiva „inventatori” însă receptorul a rămas mut, ca pământul. Iată nu ia sosit timpul lui. A trebuit încă a înlătura multe inconveniente și a trebuit a rezolva mai multe probleme interesante; ca problema și felul undelor electrice, despre cari abea aveau câteva cunoștințe sumare.

Pentru ce nu a funcționat microfonul și receptorul intercalat regulamentar? Din trei motive ș. a.: Oscilatorul (producătorul de unde) a lui Marconi producea și transmiterea unde cari se amortizau (mureau) foarte repede. A doua oară, receptorul telefonic nu poate fi acționat, numai de impulsurile curentului continuu, iar posturile telegrafice fără fir, transmit numai curent alternativ. A treia oară, perioadele de vibrații au fost atât de înalte, încât membrana receptorului nu le putea urmări.

Totuși, cum a fost posibilă realizarea telefoniei fără fir ne întrebăm? Vom vedea rând pe rând cum s'a făcut și aceasta. Aici ar trebui să repet principiul telefonului cu fir, însă fiindcă cu telefonul cu fir ne'am ocupat într'un articol anterior, trecem peste el. Amintim aici însă atât ca sensibilitatea telefonului, sau mai bine zis a receptorului ca și urechea omului, se mărginește între oarecari numeri de vibrații

Sub sau peste acest număr de vibrații, receptorul nu mai funcționează. Cea mai joasă vibrație, care poate acționa un receptor este 16 vibrații pe secundă, iar cea mai înaltă 37 mil. pe secundă. Tonul vocii normale și tonurile normale ale muzicii au o vibrație dela 20-4000 pe secundă. Acum deci vom putea înțelege, că de ce nu se poate acționa un receptor de către undele, (dela 300-3000 metri) telegrafice fără fir, a căror vibrație frecventă sau perioadă este dela 100 mi până la un milion.

Ca să se poată realiza tel. fonia fără fir, a trebuit prima oară a rezolva următoarele probleme:

- a) Traducerea undelor înțreținute;
- b) Transformarea curentului alternativ în curent continuu și
- c) Traducerea înaltei frecvențe. (Vom continua într'un număr viitor.)

Sabin Papp.

Marile manevre ale armatei poloneze

RIGA, 20. — Oficiul bolșevic „Isvestia” anunță că în cursul lunii August armata poloneză va face mari manevre în regiunea Volin, situată în imediată apropiere de granița rusească.

La aceste manevre vor asista reprezentanții statelor majore ale armatelor franceză, engleză, japoneză, română, cehoslovacă și ale țării bulgare.

— Karim este cu dansul.

Melchior se lungeste la pământ, cu urechea lipită de leșpezi, ca să asculte.

Nu, nici un zgomot nu se apropie, nu se aude nimic.

Tata nu se întoarce.

Chinuși de gânduri, așteaptă, nădăjduesc.

Șacalii plâng într'una.

Deodată un țipăt, nu răcnet urias, desăltășdăut se mistue în noapte.

Nu i oare un glas omeneșc?..

Mama cade în genușii:

— Rugăți-vă copiii mei!.. Rugăți-vă pentru tatăl vostru.

Și îngheșindu se unii într'alții, strivindu se, înleamniți de groază, îngăimesză rugăciuni în neștire.

Afară totul aștăpise într'o liniște mare.

Șacalii nu m'i ură; frunzele amochinului însă se leagănă înaintea ferestrei, întunecate, nervoase, ca niște mâni de ucigaș.

În încăperea năpădită de întuneric, un șgomot straniu se amestecă, cu rugăciunile, ce se înalță către Domnui; fiul lui Karim, negrul, scrâșnesc din dinți.

II.
Umra aduce lumină.
Cei trei copii dau năvală spre dansa.

— Doi-ă, doică ce este?... Ni-i așa de frică! Am auzit glasuri de oameni și niște pași greoi, cari se poticeau parcă sub o povară grea. Mama ne-a înțuciat aici și nu mai vine pe la noi. Și tăticu, spune, doică, unde-i tăticu?

— A, ticălosul de negru! Ce nenorocire! Bieții porumbel, voi, cari erați așa de feri-

Omagiul grănicerilor din Banat

Comunitatea de avere a grănicerilor din Banat, cu ocazia aducării sale generale, a adresat următoarele două telegrame:

MAJESTĂȚII SALE REGELE!

Urmasii grănicerilor — eroi din vremi ce nu mai sunt, întruniți azi în întâia adunare generală, convocată în baza noii legi de fundamentare și viitoare dănuire a Comunității lor de avere, sancționate de părintească și iubitoare milă a Majestății Voastre, Mare și Viteaz Domn al întregii noastre națiuni pe vece — cu făscă dragoste și netrecător sfânt devotament și dinasticism încarnat și de tron întăritor își depun la picioarele bunului și slăvitului Domn a toată suflarea românească, toate mulțumiile lor recunoscătoare pentru întârirea și ocrotirea drepturilor grănicerilor la stămoșeasca lor avere.

SIRE,

Am ridicat și vom ridica în inimile noastre și a copiilor noștri altare de închinare pentru preaslăvirea Desrobitorului și întregitorului nostru și a urmașilor săi mândri din falnica Sa dinastie, a cărei domnie peste plământ și moștenirea neamului românesc, grănicerii vor întârî o totdeauna cu ultimul lor picur de sânge!

TRAIASCA REGELE!

În numele grănicerilor recunoscători:
ILIE ORZESCU
Președintele Comunității de avere din Caransebeș.

D-lui MINISTRU AL AGRICULTURII

Reprezentanții Comunității de avere înfrunți azi în prima sa adunare generală convocată în baza noilor statute, cu ne strămatată recunoștință își aduce aminte de acel ales birbat al neamului, care din înaltul loc cel define în conducerea destinelor scumpei noastre Țări a înțeles să se facă ocrotitorul și apărătorul drepturilor tradiționale, firești și legale descendenților familiilor grănicerești prin recunoașterea înalțabilei îndreptățiri la averea lor stămoșească și administrarea ei autonomă — și își ține în cea mai plentă a sa datorie să aducă la expresie și dia acest loc primosul celei mai profunde recunoștințe Exzellenței Voastre, pentru dreptatea ce ni s'a făcut.

Înscrim, oameni săraci fiind, nu cu literile de aur ale banalei obiceiuri de a vorbi strălucitor cu asemenea prilejuri, cu devotamentul oamenilor grijelici și cu necazuri în paginile instituției noastre strămoșești numele AL. CONSTANTINESCU, pentru că și copiii noștri să poată cunoaște, din generație în generație, pe ocrotitorul averilor, vechilor, grăniceri eroi din alte vremi...

Înălțând glasul doririlor noastre spre cer Vă dorim zile multe și ne închinăm cu sănătate.

În numele grănicerilor recunoscători:
ILIE ORZESCU
Președintele Comunității de avere din Caransebeș.

Activitatea culturală a Asociației „Astra”

— Marile serbări dela Băile Lipova —

Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român aranjează pentru Duminică, 26 Iulie a. c. mari serbări culturale la Băile-Lipova.

Programul va fi următorul:

I.

Orele 4-6 în grădina Restaurantului Băilor:

Adunarea generală a Desp. Lipova.

1. Cuvânt de deschidere de dr. A. Ciobanu, directorul despărțământului.

2. Raportul comitetului despre activitatea an. 1924-25.

3. Înființarea agenturii Băile Lipova.

4. Înaugurarea festivă a Bibliotecii agenturii.

5. Ce este Asociațiunea, de V. Goidis, președintele Asociațiunii.

6. Însămănțarea literaturii pentru cultura noastră națională, de Onisifor Ghiță, profesor la Universitatea din Cluj.

7. Băile dela Lipova și importanța lor medicală de dr. Const. Stăncu, docent la Universitatea din București.

8. Cântări, executate de corul din Bogda sub conducerea pâr. Lugojanu.

II.

Orele 8-9 și jum. în sala Restaurantului: concert dat în beneficiul despărțământului Lipova al Asociațiunii de Dna Veturia O. Ghiță.

Programul:

I. Schubert: În amurg. Faure: Les roses D'Isphahan. Gounod: Aria bijuteriilor din opera Faust.

II. Wolff: Morgenhaue. Chamaade: L'an-neau. D'argent. Brahms: Am Sonntag morgen. Tshizovskiy: Cântec de leagăn. Wagner: Rugăciunea Elisabetei din opera Tannhauser.

III. Dima: Peste vărfuri. Dima: De ce nu mi vii. Brediceanu: Frunză verde fruzuliță. Brediceanu: Bădișor depărțitor. Brediceanu: Cântă puil curului.

După concert urmează dans.

Biletele se găsesc de vânzare în ziua concertului la Direcțiunea Băilor.

N. B. Tramvaiul Băilor pleacă din Lipova tot la câte 1/2 de oră. Pentru oșpeții din Arad și Timișoara cari pleacă cu trenul dia Radau seara la orele 22³⁰ tramvaiul pleacă dela băi la orele 21³⁰.

Al XXIII-lea congres interparlamentar

Anul acesta din inițiativa președintelui Statelor Unite ale Americii congresul interparlamentar al lumii, la care vor lua parte și parlamentarii români, se va ține la Washington, la 1 Octombrie. Activitățile lui va dura două săptămâni (până la 14 Octombrie); și e al XXIII-lea convocat până în prezent.

La ordinea zilei sunt următoarele probleme:

- 1. Codificarea dreptului internațional.
- 2. Drepturile și datorile statelor.
- 3. Criminalitatea războiului de agresiune (raportor d. prof. univ. V. V. Peiba, deputat în parlamentul României).
- 4. Intelegera vamală europeană.
- 5. Problema minorităților naționale.
- 6. Lupta contra drogurilor vătămătoare.
- 7. Reducerea înarmării.
- 8. R. gatul parlamentar: criza actuală și remedii ei.

...geun biata servitoare, strângând pe copilăși în brațe.

Apoi văzând chipul lor vânat și scâldat în lacrimi, fu cuprinsă de o supărură milă.

— Na plângeți, gazele mamei!.. Nu faceți gelăgie; recitați vă rugăciunile. Tăticu doarnă și mama stă de pază în căpătâiul lui. Are să vie în lăță să vă ducă în dansul, ca să-l sărutăți. Nu plângeți, lumina ochilor mei!..

Și Umra fugi plângând și închise ușa.

Cu toate îndemnarile doicei, Asma Mesir cu greu își ținea lacrimile.

Toate astea îi păreau cu totul de acințel. Au fost cum nu se poate mai cum'nți și, totuși, îi închid în odae. Li s'a fâgăduit o petrecere regească și iată-i singuri cu hainele mototohte. Coroana ei de hărtie aurită e sfâșiată, steaua prinsă în vârful toiagului și-a pierdut toată strălucirea de multe lacrimi ce-au căzut asupra-i. Cu toate acestea își învâșe poezia așa de bine! Și ca să se încredințeze că tot o știe, iugănd c'un glas năbușit mai întâiu, apoi cristalin, verurile alcătuite pentru dansa de tăticul ei.

O stea prea minunată
Pe cer azi s'a ivit!..

Și iată că și Melchior și Gaspar repetă strofa în rându-le. Au uitat de spaima lor, au uitat toate grijile. Învăselii deodată de ritmul cântării sfinte, se pun din nou să întocmească aliaul în care trebuiau să figureze și dășii, aliaul celor trei Magi.

Puil de negri trag din teacă săbiile de lemn. Steaua Mesiei își ridică în sus toiu-

gul. Frații ei tîmăiază cu cădelnița și fac tătănii înaintea ei, pușod înaintea lui, cului lăus aur și zmiră.

În curând însă se săturară de rolul acestor de închinători.

Atunci fuul lui Karim propose:

— Eu știu un joc cu mult mai nostiu, să ne jucăm de a regele frod, care omoară pe copilăși din Belleau.

— Da, strigară toți copiii, să ne jucăm de-a frod.

Unul din puil de negri răsturnă ceala pe care se așeză cu pe-un tron. Celalt, ascultând de porunci stăpânilui său, se brăface că taie pe Melchior, Gaspar și Asma Mesir, cari rădeau și se rugau de ertare, înfricoșăți și încântați totodată.

Ușa se deschise.

M-ma lor, pădăți ca un mîtohu. Într'înăuntru, pe rochie i se vedeau picături de sășge.

— Doamne sfinte!.. Dar cum puteți!.. Nu știți că... au...

Și văzând chipurile strălucitoare de fete cire ale copililor și surusul multășmit al negrișorilor, reluă c'o blândă d: mameie:

— Dar nu știți că tatăl vostru... se odihnește?... Steaua Mesiei se aruncă în brațele mamei sale.

— O, mamea, mamea, i așa de bine să te joci de-a măcelul!..

Biata femeie se'nfioră.

— Ei bine, jucăți vă!.. zise ea în sfârșit. Și se întoarce, ca să se roage lângă ce dăvrul ciuntit al bărbatului ei.

În încăperea de jos, copiii se jucau totuși de-a măcelul cu filii ucigașului tatălui lor.

Mirium Hart

Un monument Avram Iancu la Arad

Un fond adunat, despre care nu se mai știe nimic.

Arad, 22 Iulie

Peste câteva zile „Monumentul celor 13 martiri” ridicat sub fostul regim pentru simbolizarea libertății ungarești, va înceta să mai ornamenteze, în mod neplăcut, centrul pieței Avram Iancu din orașul nostru, în locul devenit liber urmând să se facă un mic parc. În legătură cu aceasta, ni se aduce la cunoștință că în urmă cu câțiva ani, un comitet de inițiativă ar fi reușit să adune un fond destul de frumos pentru a se ridica, în viitor în locul monumentului ungareș, un altul românesc și anume acela al lui Avram Iancu. Publicul aradan ar dori să știe ce s'a făcut cu acest fond și

în cazul când el ar mai exista, să se înceapă o nouă acțiune, care să poată înfăptui, cât mai grabnic, ridicarea unui monument, în Arad, celei mai reprezentative figuri naționale istorice din Ardeal. Credem că vreunul din domnii membri ai comitetului în chestiune va răspunde, pentru a se putea satisface dorința publicului aradan care s'a grăbit să-i dea obolul pe primele liste de subscripție lansate cu un scop atât de frumos.

Suntem datori să așteptăm, deci, acest răspuns.

Distribuirea loturilor de casă în Arad

Arad, 22 Iulie.

Comisiunea pentru dezbateră cererilor tuturor celor îndreptățiți a primit loturi de casă în curmăna orașului Arad și-a terminat lucrările, aprobând următoarele cereri.

1. Heinrich Adam invalid de războiu a primit parcela III lotul 18, întindere 167 stânjeni pătrați în costul de 1670 lei.
 2. Romul Bejan subit. invalid de războiu a primit parcela XXV lotul 9, întinderea 152 stânjeni pătrați în costul de 3750 lei.
 3. Vasile Bonen primnotar județean a primit parcela XXVI lotul 15, în întindere de 146 stânjeni pătrați cu 4380 lei.
 4. Coloman Bruhaer parcela XIII lotul 109, 106 stânjeni pătrați cu 2120 lei.
 5. Arsanie Duma parcela III lotul 9, stânjeni pătrați 167, cu 1670 lei.
 6. Gavrilă Fehele parcela III lotul 21, stânjeni pătrați 167, cu 1670 lei.
 7. Eugen Jak a primit parcela XIII lotul 92, stânjeni pătrați 167 cu 4175 lei.
 8. Pavel Lingurar parcela II lotul 3, stânjeni pătrați 154, cu 1540 lei.
 9. Iosif Mandar parcela XIII lotul 20, stânjeni pătrați 105 cu 2100 lei.
 10. Dr. Romul Mager parcela XXVI lotul 10, stânjeni pătrați 145, cu 4350 lei.
 11. Ștefan Mărczinyek primit parcela XIII lotul 22, stânjeni pătrați 108, cu 2160 lei.
 12. Francisc Mello parcela III lotul 23, stânjeni pătrați 167, cu 1670 lei.
 13. Carol Nagy parcela XVII lotul 153, stânjeni pătrați 130, cu 2600 lei.
 14. Lt-colonel Șandor Valeriu primit parcela XXV lotul 16, stânjeni pătrați 124, cu 1240 lei.
 15. Nicolae Székely parcela XIII lotul 21, stânjeni pătrați 128, cu 2560 lei.
 16. Văduva Emilia Trailescu parcela XIII lotul 68, stânjeni pătrați 167, cu 5010 lei.
- Acesta este rezultatul ședinței prime, des-

bătându-se 23 cereri ale invalizilor de războiu dintre care comisiunea a aprobat 16.

În ședința doua s'a dezbătut cererile văd și orfanilor de războiu cu următorul rezultat.

- Văd. de războiu Ioan Bugariu, pentru orfanii Ion și Mihail Bugariu a primit parcela Nr. 3, lotul 34, stânjeni pătrați 167 cu 1670 lei.
- Văd. Agnita Forgacs pentru orfanii Lidia și Ana a primit parcela 3, lotul 32, stânjeni pătrați 167 cu 1670 lei.
- Văd. dr. Oskar Landis pentru orfanii Magda și Felix, a primit parcela 13, lotul 19, stânj. patr. 105, cu 2100 lei.
- Văd. Teodor Palfy pentru orfanii Ioan, Elena, Marie, Ludovic și Pavel, parcela 3, lotul 26, stânj. patr. 167, cu 1670 lei.
- Văd. Grigore Popsar pentru orfanul George primit parcela 3, lot. 25, stânj. patr. 167, cu 1670 lei.
- Văd. Ioan Șerbuțiu a primit parcela 3, lotul 12, stânjeni pătrați 167 cu 1670 lei.
- Văd. Ștefan Ștefan pentru orfanii Cornelia, Constanța, Letiția și Dora a primit parcela 13, lotul 132, stânjeni pătrați 140 cu 2875 lei.
- Văd. Constantin Susan pentru orfanii Liviu și Cornel a primit parcela 3, lotul 15, stânj. patr. 167 cu 1670 lei.
- Văd. Sida Pavel pentru orfanii Magdalena și Albert a primit parcela 13, lotul 102, stânj. patr. 101 cu 1670 lei.
- Văd. George Tritean, pentru orfanii Petru, Amalia și Maria, primit parcela 3, lotul 17, stânj. patr. 167, cu 1670 lei.
- Văd. Ludovic Wisnuschek pentru orfanii Ervin și Guido a primit parcela 13, lotul 14, stânj. patr. 105, cu 2025 lei.
- Din 17 cereri au fost admise 11. Urmează distribuția loturilor funcționarilor comunalii.

Examenul magistraților la Cluj

Cluj, 21. — În sesiunea din Iunie a. c. au fost înscriși pentru examen la Cluj 41 de magistrați din Ardeal, dintre cari s'au prezentat la proba scrisă 23.

Au reușit atât la proba scrisă cât și orală următorii 17 în ordinea clasificării și mediei generale: dr. Bircescu Nicolae, procuror substituit Cluj; Vlad Enescu, procuror Dej; Teodorescu Vasile, judecător Sighet; Alexandrescu Mihail, judecător Zărnești; Driscu Gheorghe, judecător Reghin; dr. Goza Vasile, supleant Ibsfalau; Manoliu Adrian, procuror Cluj; Gheorghiu Lucian, procuror Dej; Popescu Ioan, judecător Turda; Vasiliu Ioan judecător Vișeu de sus; dr. Micla Siliu, supleant Zalău; Constantinescu Ioan-judecător Făgăraș; Gheorghiu Ioan, judec. cător Turda; dr. Costea Ion, supleant Oradea-Mare; dr. Czira Arpad, ajutor de judecător; dr. Pop Visarion, supleant; Stroia Dumitru, judecător Ilia.

Rezultatele examenelor de bacalaureat

La ministerul instructivului s'au primit rezultatele complete ale examenelor de bacalaureat ținute în sesiunea Iunie—Iulie ale acestui an. Au funcționat în toată țara 42 de comisiuni, dintre care, 17 în localitățile din vechiul regat, 14 în Transilvania, 4 în Bucovina și 7 în Basarabia.

S'au prezentat 3887 de candidați, dintre cari 1650 înainta comisiunilor din vechiul regat 1558 în Transilvania, 354 în Bucovina și 429 în Basarabia. Au reușit în total 1887 candidați, adică 48,5 la sută din numărul celor prezentați și anume 655 sau 57,8 la sută în vechiul regat, 671 sau 43,1 la sută în Transilvania, 122 sau 34,2 la sută în Bucovina și 145 sau 33,8 la sută în Basarabia. Trebuie notat că unele comisiuni au examinat și candidații din localitățile vecine cu cea în care au funcționat, așa că procentele de mai sus nu pot fi considerate ca rezultate pe provincii. Așa de ex. la rezultatele din Bucovina sunt trecuți și candidații din județele Dorohoi și Hotin, iar la Timișoara și cei din județul Mehedinți.

Ministerul va publica o dare de seamă detaliată asupra examenului de bacalaureat, cuprinzând și rapoartele președinților comisiunilor cari au ținut examenele.

Serbare populară

În Duminica de 20 Iulie se va ține în „Grădina zănelor” din Arad-Nou o frumoasă serbare populară a lucrătorilor tipografi din Arad. Vor avea loc diferite și surprinzătoare distracții. În tot timpul serbării va cânta muzica militară a reg. 93 infanterie. De asemenea vor avea loc câteva producții corale ale corului „Gutenberg”.

Biletetele de vânzare numai în ziua serbării, la cassa.

Manevrele navale sovietice s'au terminat dezastruos

RIIA, 20. — În timpul manevrelor făcute de flota rusă în Marea Baltică, s'a înecat — din cauza nepriceperii marinarilor bolșevici — patru distrugătoare de mine și un vas de transport.

Marele curasat „Kronstadt” a fost grav avariat, astfel că are nevoie de reparațiuni, ce vor dura minimum o lună.

S'au înecat 200 de marinari, între care sunt și 6 ofițeri.

În urma acestui dezastru comisarul de marină a hotărât ca în academia navală să se primească pe viitor, oameii cu studii serioase, iar nu numai membri ai partidului comunist, ca până acum.

Acordul dintre Franța și Spania pentru zona Tanger

MADRID. — Conferința franco-spaniolă a parafat acordul aprobat de Franța și de Spania referitor la neutralitatea și siguranța zonei Tanger. Textul protocolului va fi semnat mâine.

Trupele franceze continuă evacuarea Ruhr-ului

PARIS. — Trupele franceze au evacuat ieri Bohum, Witten, Hattinghea, S'kerade, Dinslaken. Evacuarea celorlalte localități din Ruhr continuă.

Semnarea acordurilor italo-sârbe

D. Mussolini și miniștrii jugoslavi Antonic și Rybar au semnat acordurile stipulate în conferința italo-jugoslavă, privitoare în special la chestiunile rezervate prin convenția dela Sava Marghita.

Acordurile reglementează traficul în regiunea Zara și în hinterlandul porturilor Fiume și Subak.

Imprumutul polon în America

Ziarul „Keolaische Zeitung”, află din New York că cel din urmă imprumut al Poloniei în America nu s'a putut face, deoarece nu s'a subscriis decât 40 la sută din suma cerută.

În Cinematograful Malul Mureșului Joi, Vineri și Sâmbătă se va reprezenta „Femela perfectă” comedie în 6 acte, în rolul principal Constanze Talmadge și ca adus „Dia Basmele Co drului.”

Începerea la orele 10 fără un sfert precis.

Corespondență din județ

Buteni

Ravagărele ploilor

În ziua de 16 Iulie după masă la orele 4 în apropierea românei Buteni a fost o groază răpădă de aori. În decurs de jum. de oră aproape jumătate din comună a fost inundată de apă valurilor, care nu mai încapeau în marea lor. Pe drumul de țară între Buteni și Șebis curgea apa în o înălțime de jum. de metru. Cel mai bătrân om din comună spune, că de când e comuna Buteni așa apă mare încă n'a fost niciodată. Apa văilor a măturat tot ce i-a venit în cale; snoji de grâu, porci înecați, pasări, etc. Sămădușurile între Buteni și Crișul-alb toate sunt nimicite. A drămat mai multe edificii. Pagubele sunt aproape la un milion în comuna Buteni și jur.

Vărădia

Festival școlar

În ziua de 20 Iulie s'a ținut în Vărădia un festival școlar cu ocazia încheierii anului, care a fost amănat până acum din cauza morbului ce-a băntuit printre elevi. Festivalul s'a ținut în localul școlii și s'a început cu „Cuvântul de deschidere” al dlui inv. dir. A. Mircu care a îndemnat pe părinții elevilor, ca după terminarea claselor primare să-și dea băieții la industrie și comerț. Urmează apoi desfășurarea programului cu declamări patriotice, piese de teatru, și dialoguri, cari au fost redată bine, în-

deosebi în piesa „Țiganul la vânat” s'au distins elevii adulți V. Cădăriu, P. Bărlă, și O. Bogdan, cari prin iscusița lor au stărnit râsetele publicului, asemenea reușit foarte bine dialogul „Țiganul la târg de vite” predat de elevii adulți Gh. Borle și I. Mi-coara.

Localul școlii a fost neîncăpător, și prin aceasta poporul din comuna noastră și-a arătat dragostea ce o are față de școală.

Printre asistenți s'a remarcat prezența dlor: I. Turcu prof., A. Pfeilmayer notar, N. Cădăriu inv. Arad, Z. Cărmănuși, I. Dalea, Iosif Liviu Turcu, V. Vișoia etc. etc.

Serbarca a luat sfârșit la orele 7 după care a urmat hora în curtea sfintei biserică.

Vesitul a fost destinat jumătate pentru biblioteca școlară, iar restul s'a împărțit cu premii elevilor merituosi.

Cur.

Refugiații dela Nistru

Ministerul de interne a luat dispozițiunea ca toți refugiații de origine străină cari se află în localitățile de pe Malul Nistrului — refugiați al căror număr se cifrează la peste 4 mii — să fie aduși, în interesul ordinei și siguranței de Stat, în interiorul țării dându-li se domiciliu forțat în diferite localități.

Rolul Camerelor de Comerț și Industrie

O declarație ministerială.

Di ministru al industriei și comerțului Tancred Constantinescu, a făcut următoarele declarațiuni:

— „În cursul lunii Septembrie — această lună a rămas definitiv fixată — se vor face alegerile consiliilor, de administrație ale Camerelor de comerț și industrie din toată țara potrivit noii legi de organizare.

Importanța nelăgăduită a acestor alegeri se poate ușor înțelege din rolul pe care ele sunt chemate să-l joace de acum înainte, prin noua legiuire care le-a asigurat calitatea de îndrumătoare coajătoare ale economiei noastre naționale.

O economie națională bine organizată nu se poate sprijini decât pe instituții economice fundamentale în fiecare ramură de activitate. Munca națională are Cameretele de muncă în care se deșab și se asigură condițiile de conservare și dezvoltare a forțelor omenești active, precum și mijloacele de bună remunerare a muncii în raport cu ceilalți factori ai producției, agricultura își găsește sprijinul și direcțiua pe cum și cerințele ei de dezvoltare în camerele agricole.

Industria și comerțul care transformă bunurile în vederea consumului și le valorifică în interiorul țării sau pe piețele mondiale își vor găsi cel mai bun îndrumător și apărător în Camerele de comerț și industrie.

Este evident că în toate aceste instituțiuni, politica să n'abă de căuta, deoarece nu interese politice ci numai interese economice sunt în joc. Sub acest un aspect trebuiesc deci privite alegerile consiliilor acestor instituțiuni.

Dealtminteri, Camerele de comerț și industrie au un trecut și o experiență cari au putut să evedențieze adevărul afirmațiunilor mele. În ce privește importanța Camerelor de comerț și industrie nu e nevoie să insist. Mai ales în timpurile de criză s'a văzut cât de multe și însemnate erau chestiunile comune tuturor brezelor de comerț și industrie și cât de mare se simțea nevoia

sustinerei acestor interese de propriile lor organe. O organizare defectuoasă a vechilor Camere, cari nu aveau în ele reprezentate toate categoriile de comercianți și industriași după importanța lor relativă și cari erau lipsite mai cu deosebire de o unitară orânduire a tuturor Camerelor într-o Uniune a lor, a făcut ca interesele comune categoriilor de comerț și industrie să nu fie îndeplinite și satisfăcute. Imbunătățirile aduse prin noua lege vor înlătura toate aceste neajunsuri.

Așa fiind, orice negustor sau industriaș cași oricine se gândește la bunul mers al economiei noastre naționale, nu trebuie să amestece nici o preocupare de ordin politic în alegerile consiliilor Camerelor de comerț și industrie. Aceste consilii trebuie să fie alcătuite din tot ce au mai select industria și comerțul, în fiecare circumscripție.

Personalități de vază dintre negustori și industriași și din aceia cari au un trecut de muncă și experiență îndelungată, cari au contribuit la înălțarea breșlei lor, aceia sunt mențiți — am convingerea fermă — să fie aleși în consiliile Camerelor.

Nu mai astfel aceste consilii vor putea da statul și sprijinul fiecărui negustor sau industriaș și vor avea prestigiu și putință să determine politica industrială și comercială a guvernelor bine intenționate.

Cameretele de Comerț și industrie nu pot și nu trebuie să abă fie chiar și un cât de slab colorit politic, pentru a nu prejudicia interesele economice ale membrilor lor.

În modlul acesta instituția își va păstra o înțregă și neștirbită autoritate, va fi expresiunea comerțului și industriei și nu a unui partid politic.

Guvernul lasă deplină libertate în aceste alegeri și atrage numai atențiunea comercianților și industriașilor asupra însemnătății pe care o are pentru ei Camerele de Comerț și industrie dacă în alegerile consiliilor nu se vor lăsa influențați de preocupări politice.

INFORMAȚIUNI

Vizita dlui prefect în județ

În ziua de 21 Iulie dl. I. C. Georgescu, prefectul județului, a fost în comuna Căvâșni pentru a inspecta personal mersul lucrărilor noii școlii ce se ridică în numita comună. Tot odată dsa a inspectat și șoseaua din acea regiune, care a fost distrușă în urma recențelor ploii.

Vizitele P. S. Sale Episcopului Grigorie

Ieri, 22 Iulie, P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului a făcut vizite autorităților civile și militare din localitate. În tot timpul P. S. Sa a fost însoțit de preotul Ciocara, secretar episcopesc.

D-l ministru al industriei nu pleacă în străinătate

Contrar știrilor publicate de unele ziare în informate, d. Tancred Constantinescu, nu va părăsi țara în cursul acestei vacanțe.

D. ministru al industriei și al comerțului va vizita în cursul lunii acesteia regiunile muncire din Ardeal.

Personale

Dl ing. Octavian Pop, director regional CFR, a plecat azi în concediu de boală aprobat de către dir. gen. CFR. Dsa va lipsi din localitate timp de o lună, urmându-i cura la băile Buziaș.

Programul serbărilor din zilele de 1-10 August

În dimineața zilei de azi dl Ștefan Mărcuș inspector al artelor, va lua contact cu comitetul organizator al Târgului de Mostre pentru stabilirea definitivă a programului artistic care se va desfășura între zilele de 1-10 August în Arad.

Partidul maghiar și bacalaureatul

CLUJ. — Partidul maghiar continuă să strângă fonduri pentru înființarea unei școlae de preparații, care va funcționa în cursul vacanței și care are de scop să pregătească pe elevii căzuți la bacalaureat pentru al știea examen.

Din județ

Furturi de cereale la câmp

În ziua de 21 Iulie a. c. s'au furat de pe câmp 70 snoji de grâu dela văduva lui Sereș. Ghigor din comuna Inești, aducându-i pagubă de 2000 lei.

— În noaptea de 22 Iulie femeia Maria Ivanăci din comuna Șimos a fost surprinsă pe când fura porumb din hoda femeii Leana Omega tot din aceia comună.

Bătăle cu rânire

Luni în 20 I. c., cu ocaziunea târgului de săptămână din Gura Honțului, țărani Iodor Pancotan, Ion Hârtaș, Ion Blidar și încă unii, toți din Gura-Văii, au bătut cruat pe țaranul Ilie Bran din Iosășel, în mijlocul târgului.

Mulțumită bărbăției și energiei de admirat a șefului postului de jandarmi din localitate sergent instructor Valeanu Constantin, a arestat singur și a făcut inculcavi pe bătăuși.

Ilie Bran are o tăietură adâncă, de secure în față.

Manifestație culturală în Ardeal

În Satu-Mare va fi la 27 Septembrie o mare întrecere de coruri sătești din ținutul Crișana, Satu Mare și Maramureș.

În acest ținut se găsește 32 coruri și în vederea serbărilor se vor mai înființa și altele noi. La aceste manifestații de viață artistică în Ardeal, vor participa d. ministru Al. Lapedatu, episcopii Roman Ciorogariu și Traian Frențur, precum și o mulțime de fruntași din județul Satu Mare.

Cu acest prilej se vor împărți multe daruri frumoase corurilor participante.

Opoziția italiană emigrează din Italia

ROMA, 18. — „Popolo d'Italia” anunță că foarte mulți fruntași ai opoziției au cerut pașapoarte pentru a pleca în străinătate. Ei se vor stabili în Elveția, la Lugano, care va deveni centrul mișcării antifasciste.

Ziarul amintește, că nu de mult a avut loc la Lugano un congres al opoziției italiene.

Inscrierile la școala superioară de comerț pentru băeți din Lipova (Banat)

Inscrierile se încep pe ziua de 10 August și vor dura până în ziua de 10 Septembrie a. c.

Pentru noul an școlar sunt vacante următoarele locuri:

Cl. I 40 locuri — din care 10 burse — 10 semi-burse, restul solve, până la 50 locuri.

Cl. II 10 locuri — din care 6 burse — 6 semi-burse, 38 solve, până la 50 locuri.

Cl. III 25 locuri — din care 2 burse — 4 semi-burse, 34 solve până la 40 locuri.

Cl. IV 24 locuri — din care 2 burse — 4 semi-burse 34 solve, până la 40 locuri.

In total sunt: 20 burse — 24 semi-burse, pentru cari se vor ține concursuri. Aceste locuri vor putea fi și altfel repartizate pe clase, dacă clasificările vor fi în avantajul altor clase, la concursul ce se va ține pentru ocupare.

Pentru înscrieri se cer următoarele condiții:

Pentru anul I vor fi admiși: 1. Absolvenți a 4 clase gimnaziale.

2. Absolvenți a 4 clase medie.

3. Absolvenți a gradul I comercial elementar, cari vor fi supuși unui examen special de admitere din I. română, matematică, I. franceză, I. germană fizică, chimie, clasă după clasă, începând, cu cea mai în fieroară de gimnaziu.

Dacă numărul celor admiși vor trece de numărul legal, se va da un examen de admitere din următoarele obiecte ale materiei din ultimul an de clasă: I. română, I. franceză, I. germană, matematica, pentru anii II, III și IV și contabilitatea.

Pentru ceilalți ani se cere certificatul de absolvire al anului precedent.

Elevii ce au frecventat anul trecut școala se vor reinscrie spre a li se păstra locurile.

Pentru toți elevii ce se vor înscrie se mai cer și următoarele acte:

1. Extractul depe actul de naștere; 2. actul de botez; 3. actul de vaccină; 4. actul de naționalitate;

Cei cari concurează pentru bursă sau semi-bursă vor mai aduce următoarele acte:

1. Un certificat al perceptorului fiscal respectiv, vizat de administrația financiară a județului său prin care să se arate averea ce posedă părinții candidatului și dările ce plătește către stat, județ sau comună;

2. Un certificat al primăriei prin care să se arate numărul și vârsta tuturor copiilor precum și ocupațiunea părinților.

Elevilor din vechiul regat, Basarabia și Bucovina li se rezervă 1/2 din locuri disponibile.

Examenul de admitere va începe pe ziua de 10 Septembrie a. c.

Examenul de burse și semi-burse vor începe pe ziua 12 Septembrie a. c.

Taxele școlare sunt:

1. taxă de înscriere pentru părinți în comitetul școlar: ca membru, anual Lei 60—

2. taxă de frecvență anuală Lei 800—, plătită în 2 rate egale.

3. taxă de bibliotecă a elevilor Lei 15— anual.

4. taxă de reparații Lei 100— anual. De taxă de frecvență vor fi scutiți bur-

sierii ce vor reuși la examen; semi-bursierii vor plăti numai 1/2. Din cei cu solvă, cari vor dori să fie scutiți de taxă de frecvență, vor trebui să și facă actele pe cari le înlocuiesc bursierii mai sus zise.

Examenul de coștență vor începe pe ziua de 10 Septembrie a. c. Cursurile încep la 16 Sept. a. c.

Internatul școlii în localul propriu, complet amenajat cu instalațiuni moderne, va cuprinde 120 locuri; Bursieri, semi-bursieri și solvenți. Despre semi-solvenți a se vedea mai jos.

Internatul este așezat pe malul Mureșului, în fața mușilor Zărandului, lângă școală, în aer curat și având una dintre cele mai frumoase priveliște.

Taxa de internat este de Lei 800.— lunar — fără de alte contribuțiuni în natură, cel mai ieftin internat din țară — plătită lunar, sau semestrial sau anual în care se cuprinde: casă, masă, spălat, luminat, încălzit, baie, medicație și medic.

Masa va consta totdeauna din: La prânz: una supă, un fel de mâncare cu carne și aluș (prăjitură); seara un fel de mâncare sau friptură și aluș (prăjitură). Dimineața cafea cu lapte. Joi și Duminică 3 feluri la prânz.

Comitetul școlar își rezervă dreptul de a mări taxa de internat, dacă prețurile de aprovizionare se vor mări.

Pentru elevii interni, în special, s'a amenajat o sală de gimnastică și alta de lectură și distracțiuni. Totdeauna elevii interni pot lua lecțiuni de muzică instrumentală, la orchestra școlii, condusă de compozitorul vienez Dl Emil Revai. În internat se va vorbi obligator limba franceză și germană.

Pentru urmărirea dezvoltării corporale a elevilor interni s'a introdus încă de anul trecut caziere medicale sub direcția și în deaproapea supraveghere a medicului permanent Dl Dr. A. Munspar; celor debili li se vor aplica tratamente speciale; iar în luna Maiu vor face băi minerale în localitate, foarte bune pentru debilitate și reumatism.

Internatul va fi sub direcția supraveghere, atât în cecece privește întreținerea cât și învățătura și disciplina, a D-lui Prof. A. Lepădatu, directorul școlii.

Se poate admite ca plata solvei de Lei 800.— lunar să se facă și în natură; în acest caz se vor aduce:

120 kgr. făină albă 50 kgr. cartofi
10 „ unsoare (untură) 15 „ fasole
10 „ zahar 50 buc. ouă
precum și 450.— Lei lunar, plătită în 4 rate anuale.

Elevii ce frecventează școala și locuiesc la părinții lor în Podgorie și cari vin zilnic la școală cu tramvaiul electric pot fi primiți ca semi-solvenți, având dejunul și meditația contra unei sume fixe lunare de 120 lei. În acest caz se vor înscrie cel mai târziu până la 20 Septembrie a. c.

Un regulament interior va determina în parte toate detaliile relative la internat și funcționarea lui.

Alte detalii și informațiuni se pot primi dela dl Prof. A. Lepădatu, director, în fiecare zi dela 8—12 și 14—20 sau prin scris adresând cerere limbrată școlii.

Lipova (Banat), 15 Iulie 1925. Direcțiunea

Naționalizări și comercializări

Una din societățile străine ce urmează să fie naționalizată în curând este „Societatea minele de cărbuni Cozla” din Ardeal.

Dupăcum ni se spune din surse autorizate, capitalul acestei societăți naționalizate se va repartiza în trei părți și anume: 40 la sută vechii acționari, 35 la sută noii acționari români și 25 la sută statul.

Tot în curând Consiliul superior de îndrumare și control a întreprinderilor comercializate va fi chemat să examineze și să aprobe statutele de comercializare a minelor de aur dela Baia Mare.

Devizele și valuta.

Rador 22 Iulie.

BURSA:

	Dechiderea:	Inchiderea:
Zurich:		
Berlin	12268 75	12262 50
Amsterdam	206 90	206 90
New-York	515.—	515.—
Londra	2703 50	2503 —
Paris	2435 —	2430 —
Milano	1907 50	1897 50
Praga	1525 —	1525.—
Budapesta	7255 —	7250 —
Belgrad	905 —	905.—
București	255 —	250.—
Varsovia	9862 50	9862 50
Viena	7255 —	7255 —

MINISTERUL JUSTITIEI

Comisiunea de naturalizări

—00—

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,

Subsemnatul, Iulius Schiller, de profesiune mecanic special, de electricitate la Soc. Anonimă de Electricitate Arad, domiciliat în Arad, nascut la Budapesta în anul 1898, fiind de naționalitate ungară și voinđ a

In atelierul meu de tâmplărie de modele

aranjat cu puteri mecanice primesc comenzi, în ce privește pregătirea de modele după deseneuri, sau după modele turnate din fontă, cu cei mai mare precizitate pe prețuri foarte moderate. Primesc ori ce fel de prelucrare a lemnului, lucrări în masse a articolelor, strungirea lemnului și reparaturi.

IOAN SCHILLER, tâmplar de modele :: ARAD,
Strada Simeon Balint No. 15 (fost Dessewffy-u.) (1370)

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.
ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (In curte la dreapta).

Economice.

Transporturile de animale pe CFR

Diracțiunea generală CFR a trimis eri o circulară direcțiunilor regionale și stațiunilor din întreaga țară prin care arată modul cum se vor efectua transporturile de animale vii și cărnuri.

Transporturile se vor face în următoarele condițiuni:

Stațiunea CFR care urmează să încarce animale vii va face cunoscut cu cel puțin 24 ore mai înainte medicului veterinar oficial al stațiunei, la reședință despre ora și ziua când animalele vor fi în stațiune, pentru imbarcare.

Vizita medicului veterinar la încărcare este strict obligatorie.

Imediat după încărcarea animalelor, șeful stației va aviza în complot predicatorului, stația de destinație de numărul animalelor încarcate și felul lor numărul trenului cu care au fost expediate și dacă au fost sau nu vizitate de medicul veterinar oficial al stațiunei.

Stațiunea de destinație, imediat ce privește avizul stațiunei de predare, va transmite întocmai avizarea primită medicului veterinar oficial al stațiunei, la reședința sa, iar la sosire această stațiune avizează din nou medicul veterinar respectiv, de sosirea animalelor.

Condițiunile de transport

În acest aviz telegrafic sau telefonic vor fi specificate detaliat următoarele:

Dacă animalele au fost sau nu vizitate în stațiunea de predare de medicul veterinar oficial al stațiunei, vizită constatată prin viză certificativă pe dosul lui; dacă transportul de animale posedă certificatul sanitar veterinar în regulă; dacă numărul de ani-

male din certificat corespunde exact cu animalele din transport; dacă transportul are sau nu animale cazute vâdit bolnave sau moarte și dacă transportul fiind în perfectă regulă s'a eliberat.

În toate cazurile medicul veterinar se va transporta în stațiune pentru a înscrie transportul de animale în buletinul veterinar CFR, și pentru a încheia un proces-verbal semnat și de șeful stațiunei, în care se va arăta că eliberarea animalelor s'a făcut de către șeful stațiunei care va fi obligat să păstreze toate datele necesare la încheierea procesului verbal.

Șeful stațiunei rămânând direct responsabil pentru orice eliberare făcută neconform dispozițiunilor de mai sus.

Transporturile de carne.

Stațiunea de destinație va aviza medicul veterinar oficial al stațiunei, la reședință, de transporturile de carne tăiată, sosită, carnu se va putea elibera fără vizită veterinară care este obligatorie la sosire, carnea putându-se altera în curs de transport.

Toți contravenții vor fi dați judecării, în conformitate cu legea de poliție sanitară veterinară, ca unii ce ajută la ivirea și întinderea boalelor contagioase sau la punerea în consumațiune a cărnurilor tăiate clandestin sau alterate.

Toate vagoanele în care s'au transportat animalele sau produse lor brute vor fi desinfectate.

Târgul de Mostre Vienez internațional

Camera de Comerț și Industrie aduce la cunoștința generală că Târgul de Mostre vienez internațional se va ține în zilele 6—12 Sept. mvrte 1925.